

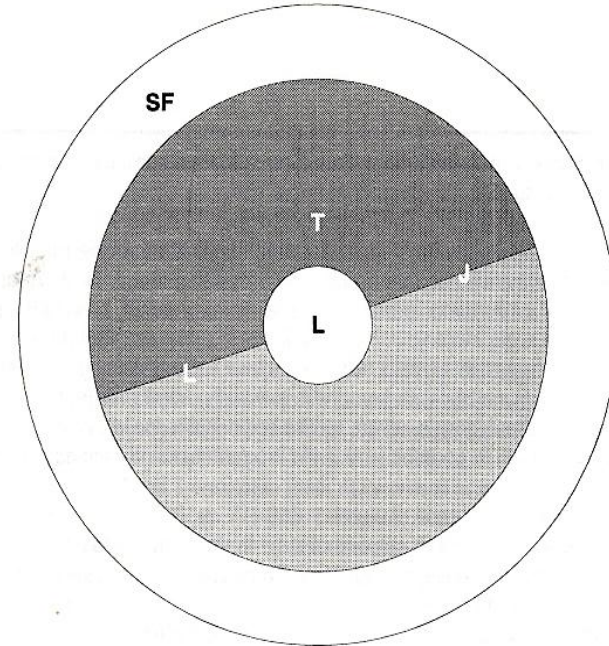
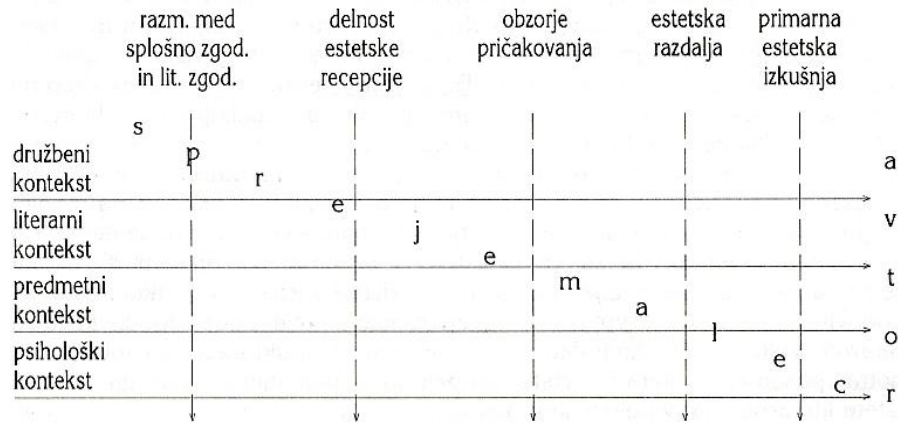
LITERARJENJE,
kronopisje in rokopisje
v teoriji in praksi

MARIJA STANONIK

LJUBLJANA 2011

Shema mreže, v kateri je nastajalo slovensko odporniško pesništvo 1941-1945

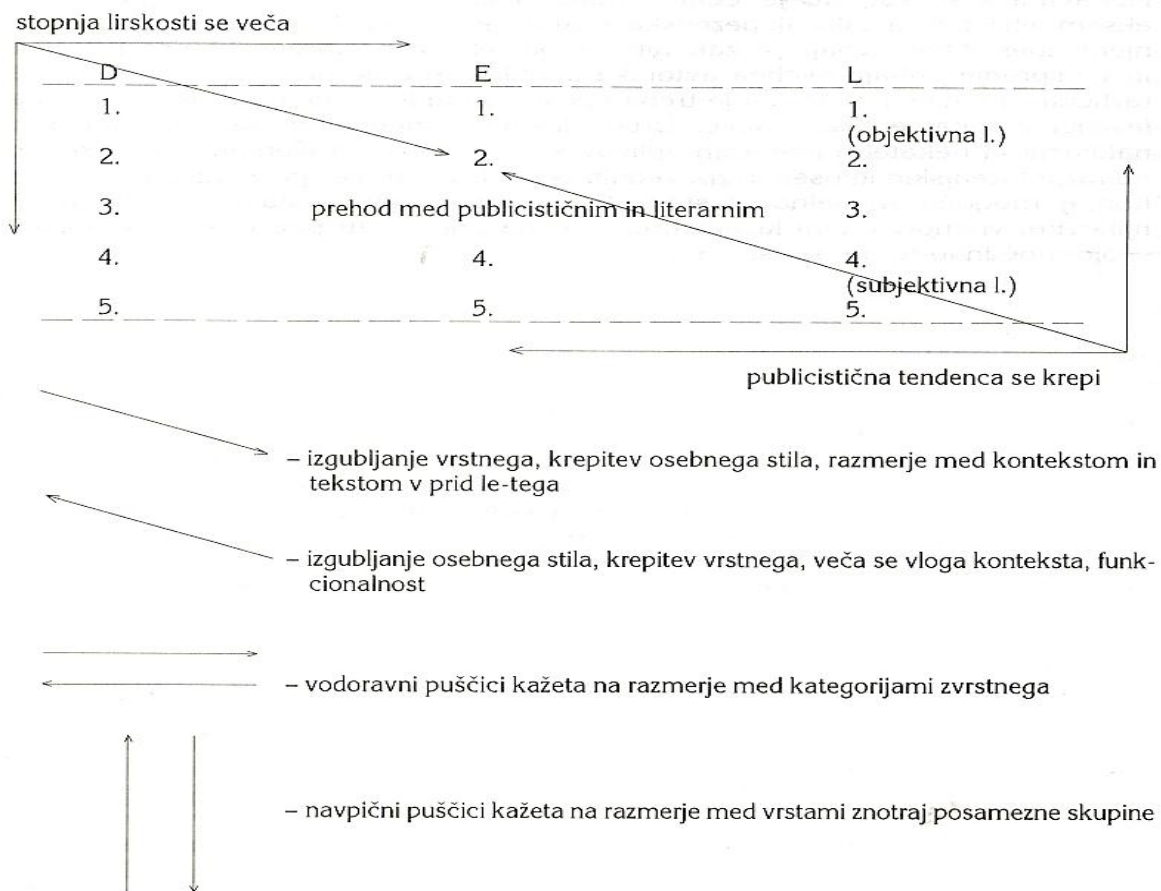
[prirejena po H. R. Jaussu]



- SF = slovstvena folklor
- LTJ = literarjenje
- L = literatura/poezija
- = publicistično pesnjenje
- = intimistično pesnjenje

Vrstni sistem slovenskega odporniškega pesništva 1941–1945

Dramatsko /nagovor/	Epsko /imenovanje/	Lirsko /govor/
1. budnica	1. kronika/humornica	1. domovina
2. satira	2. reportažnica	2. misel
3. himna/oda	3. vložnica	3. narava
4. posmrtnica/nagrobnica	4. slika (žanrnica)	4. ljubezen
5. pismo (poslanica)	5. balada	5. osebna izpoved/razpoloženje







V dolgih zimskih večerih, ko so polja počivala pod snežno odejo, ko je bilo delo na skednju in v hlevu opravljeno, smo se stiskali k topli krušni peči in pozorno poslušali njen glas, ki je prihajal izpod brleče svetlobe petrolejke. Gledali smo bele liste, ki so jih obračali njeni drobni prsti. Balí smo se trenutka, ko je obrnila poslednjo stran knjige ali, ko je oče rekel, da bo treba v posteljo.

To je eden izmed lepih spominov na mater, ki nam je že v rani mladosti odkrivala lepote slovenske pisane besede. Seveda bi o njenem življenju moral povedati še več. Toda tu gre za njen rokopis — zapis Drabosnjakove igre o Kristusovem trpljenju, kar je že samo po sebi tehtno dovolj, kaj ji je pomenila slovenska kultura. Mati je Drabosnjaka znala na pamet in njegov Pasijon napisala v poseben zvezek, na osnovi katerega so po letu 1922 na Kostanjah uprizarjali to Drabosnjakovo igro. Večkrat mi je pripovedovala, kako je bilo, ko so pričeli z vajami in potem ob nastopih. Sama je nastopala v vlogi Magdalene in režiserju, tedanjemu kostanjskemu župniku Martinu Kuchlerju ob realizaciji

2. Piror

(Piror odpre duri in Marija Abulon in Judča vstopijo)
vjakí brer stítnika

Marija: Hlaktni gospodi in vas sret / *kar hočemo no rabi*
doháni smo vam povedat *mi vam hočemo naigraje*

Ta kteri se Kristus imenuje
naše ljudstvo zapeljuje
Judča: ^{naše} njegov prijatelj ^{ov} (bi ga rad izdal.)
On bi ga rad vkrabot.

Abulon: Judča je spravil mošnjo
išče okoličine privočno
da bi zamogel spet k denarjem priti
in svojo mošnjo napobniti.

Judča: Yes z daj povem vam.
da nimam veselja biti pri njam
mojga mojstra ni več sram.
On gre k pregrešnim ženam
ves čas ga ktera k sebi vabi
to je pri njih v navadi.

5 Kajfer: ^{Prav} storio prijatelj naš
da ga ti v naše roke daš
mi hočemo njega prijeti
in ostro ga za nauk sa vrsti

6 Piror: ^{Qvisno} velka nadloga bo, za vse
kateri njega časte!



Vid Ambrožič



Vid Ambrožič
Žandar
med cvetjem in
knjigami









SLOVENIJA
1993